

Zlatko ANTIĆ, Božidar MARGITIĆ, Vinko MIČETIĆ i grupa lovaca, *Lovstvo u Praputnjaku*; Goran ŠERER, *Maškare – tradicija i sadašnjost Praputnjaka*; Krešimir i Edo TOPLJAK, *Osnovna škola u Praputnjaku*; T. VIČEVIĆ i Srećko BUDIŠEVIĆ, *Praputnjarska čitaonica – knjižnica, Obnova praputnjarskih prezida (fotoprilog)*; S. BUDIŠEVIĆ, *Izgradnja i gospodarenje Društvenim domom u Praputnjaku*; Marijan FRANČIŠKOVIĆ, *Događanja Društvenog doma u Praputnjaku*. Ponovno je dana prigoda domaćem čakavskom izričaju koji se i dalje njeguje kroz mladu generaciju pjesnika u bloku ČAKAVSKA POEZIJA PRAPUTNJAKA. Poseban odjeljak i ovaj je puta dobili su ZASLUŽNI I POZNATI PRAPUTNJARCI, točnije njih trinaest. Na kraju je rubrika PRIKAZI I RAZMIŠLJANJA s dva priloga: Igor RADEKA, *Recenzija knjige prof. dr. sc. Jasminke Ledić, Dnevnik Mladena Lokotara* te Vinko MIČETIĆ, *Razmišljanja katolika laika*.

Zbornici *Praputnjak* proizvod su ujedinjenih lokalnih snaga ali i priloga uglednih znanstvenika, stručnjaka i publicista izvan toga vinodolskoga mjesta, u uistinu plemenitoj namjeri stvaranja novih kvaliteta u kulturnoj sferi. Nadam se da je praputnjarska inicijativa dala poticaj ostalim zaljubljenicima u zavičaj te da će u dogledno vrijeme historiografija biti obogaćena nizom takvih značajnih priloga.

Maja Polić

ČASOPIS RIJEKA

I-IX, SV. 1-18, 1994.-2004.

Današnji grad Rijeka - nastao 1947. god. ujedinjavanjem negdašnje Rijeke desno od potoka Rječine i Sušaka, grada na lijevoj obali potoka - jedan je od gradova u Hrvatskoj koji se može podičiti uistinu bogatom i burnom prošlošću. Grad je zbog toga plijenio pažnju mnogih znanstvenika, stručnjaka, publicista, književnika koji su svoje radove publicirali u različitim edicijama, a oni, pak, većeg obima, pretakani su u zasebna djela. S vremenom pojavila se potreba za edicijom koja bi bila posvećena isključivo Rijeci i užoj okolici. Stoga je 1994. godine Povijesno društvo Rijeka odlučilo odgovoriti na taj zahtjev oformivši publikaciju, *Časopis Rijeka*, koja će donositi obavijesti prvenstveno o povijesnom, potom i gospodarskom, pravnom, crkvenom, književnom itd. razvoju Rijeke i uže okolice. Urednički odbor *Časopisa Rijeka* čine glavni urednik akademik Petar STRČIĆ, predsjednik Društva, voditelj Arhiva HAZU u Zagrebu, Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci i u Puli itd., odgovorni urednik mr. sc. Darinko MUNIĆ, upravitelj Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci te tajnik Ljubomir PETROVIĆ. Ustanovljene su stalne rubrike u kojima su prilozi brojnih domaćih i stranih autora koji prate aktualna zbivanja na našoj i stranoj znanstvenoj i kulturnoj sceni. Pojedini svesci obogaćeni su i povremenim rubrikama, ovisno o intenzitetu događanja. Potrebno je spomenuti da

su radovi kategorizirani, sadrže uvodni sinopsis i sažetke na talijanskome i engleskom jeziku. Posljednjih nekoliko brojeva završava uputama suradnicima o načinu pripremanja rukopisa.

Godina I., sv. 1., 1994. Nakon uvodne riječi glavnog urednika, dr. sc. Petra STRČIĆA, nalazi se blok sa referatima znanstvenog skupa koji je pod nazivom *Hrvatska Rijeka* održan 27. studenog 1991. Započeto je uvodnom riječju akademika Luje MARGETIĆA, pročelnika Razreda za povijest Matice Hrvatske u Rijeci. *Glose o Rijeci* dao je akademik Nedjeljko FABRIO istaknuvši kao najznačajnije primorske kulturne djelatnike u XX. stoljeću, nadregionalne pisce Viktora Cara Emina, Nikolu Polića, Dragu Gervaisa te dvojicu glazbenika jednako tako značajnih, Lovru Matačića i Borisa Papandopula. Dr. sc. Petar STRČIĆ, *Osnovne odrednice u povijesti Rijeke*, donosi pregled riječke povijesti od prapovijesti do danas, s osvrtom na najbitnije političke, gospodarske, kulturne događaje i značajke. Akademik Lujo MARGETIĆ, *Antička Tarsatica i počeci Rijeke*, daje kraći prikaz razvoja Tarsatike kao riječke osnove, od razdoblja antike do prvog spomena imena već tada relativno značajnog trgovačkog centra Rijeke koncem XIII. stoljeća. Mr. sc. Darinko MUNIĆ autor je priloga *Rijeka i njezini stanovnici tisućučetiristotih godina* posvećenog pučanstvu negdašnje Rijeke i utjecaju koji su na nju imale promjene gospodara. Drugi rad kojim se predstavio dr. sc. P. STRČIĆ je *Rijeka od kraja XVIII. stoljeća do 1918. godine, Prilog za nacrt povijesne sinteze*. Autor prikazuje utjecaj visoke

politike u politički burnom XIX. st. te daje pregled djelovanja i pojedinaca koji su u Rijeci obilježili to razdoblje. Kronološki nastavak predstavlja uradak dr. sc. Bosiljke JANJATOVIĆ, *Rijeka u razdoblju 1918.-1941. godine*, koji apostrofira tadašnje temeljne političke probleme i previranja, posebice D'Annunzijevu riječku pustolovinu kada su po prvi put na svijetu korištene fašističke metode. Slijedi prilog *Rijeka u Drugom svjetskom ratu (s obzirom na međunarodne odnose)* Antuna GIRONA, u kojem je prikazan položaj Rijeke tijekom Drugoga svjetskog rata te razrješavanje njenog državnopravnog statusa. Demografskom problematikom Rijeke i analizom nacionalne strukture gradskog pučanstva bavi se *Prilog poznavanju demografskog razvoja grada Rijeke tijekom posljednja tri stoljeća* prof. dr. sc. Nikole STRAŽIČIĆA. Gospodarski razvoj tadašnje Rijeke, značajnog pomorskog i trgovačkog emporija, podložnog utjecaju stranih upravno – političkih činitelja, prikazao je prof. dr. sc. Igor KARAMAN, *Značenje Rijeke u gospodarskoj povijesti Hrvatske*. Posljednji je prilog prof. dr. sc. Vinka TADEJEVIĆA, *Poljoprivredno gospodarstvo Rijeke*; autor razmatra poljoprivredni značaj Rijeke s obzirom na povoljne prirodne uvijete za proizvodnju u neposrednom zaleđu te posljedice procesa deagrarizacije i urbanizacije.

Godina I., sv. 2., 1994. Prvi članak prof. dr. sc. Ive LUKEŽIĆ, *Riječka čakavština i njezina sudbina*, govori o hrvatskom idiomu sjevernočakavskoga ekavskog tipa pod imenom ČAKAVIZAM, koji se u Rijeci koristio u svakodnevnoj komunikaciji. Slijedi članak

prof. dr. sc. Milorada STOJEVIĆA, *Glagoljica u Rijeci*. Riječ je o najvažnijim primjerima tekstova što su u Rijeci pisani glagoljicom, koji nedvojbeno svjedoče kako je Rijeka bila značajno glagoljaško središte. Prof. dr. sc. Mirjana STRČIĆ, u *Hrvatska književnost Rijeke novijeg razdoblja, prilog za nacrt sinteze*, ističe kontinuitet hrvatskoga književnog stvaralaštva te ukazuje na temeljne elemente koji su, svakako, bili ključni da Rijeka postane snažan književni centar. O ukidanju hrvatskih škola u Rijeci i uvođenju dva nova školska sustava kao posljedice mađarsko – autonomnaške uprave govori tekst prof. dr. sc. Milivoja ČOPA, "Novi list" protiv tuđinske odnarođivačke odgojne politike u Rijeci od 1900. do 1914. godine. Pregled triju empirijskih istraživanja, temeljenih na različitim uzorcima i metodama te isticanje zahtjeva za osnivanjem Centra za jezična istraživanja u Rijeci izložila je prof. dr. sc. Zdenka GUDELJ-VELAGA, *Idiomatska raslojenost riječke komunikacijske prakse*. Posljednji u rubrici je članak mr. sc. Marije RIMAN i o. Antuna KINDERIĆA, *Prilog građi za glazbenu povijest Rijeke*, koji su se pozabavili relevantnim podacima o vidovima glazbene kulture Rijeke kroz stoljeća istaknuvši posebice glazbeno obrazovanje.

U rubrici PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI nalaze se uradci čak 19 znanstvenika: Vesna MUNIĆ, *Fluminensia (I-IV/1991-1993)* i *Jedanaest zlatnih čičaka. Uz jednodnevnu izložbu Vladimira Potočnjaka*; Julija LOZZI-BARKOVIĆ, *Radmila Matejčić, Kako čitati grad. Rijeka, jučer, danas, i Prošlost i sadašnjost Trsatškog svetišta (Dometi,*

XXIV, br. 1/2/3, Rijeka, 1991); Igor ŽIC, *Zbirka starih majstora Pomorskog i povijsnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci*; Snježana HOZJAN, *Marija Turk, Fonologija hrvatskog jezika (Raspodjela fonema)* i *Iva Lukežić, Čakavsko ikavsko – ekavski dijalekt*, Mirjana STRČIĆ, *Milan CRNKOVIĆ, Riječke teme. Književne studije, eseji, kritike*; Petar STRČIĆ, "Naše more", 5/6, 1993, kao jubilarni broj (40 godišta) i *O putopisu Josipa Hosta istočnojadranskom obalom 1801-1802.*; Biserka PETROVIĆ, *Milan Nosić, Josip Završnik*; Antun GIRON, *Popreko po kastaščine (Novi svezak Zbornika "Ivan Matetić Ronjgov")*; Darinko MUNIĆ, *Danilu Klen u spomen, Povratak korijenima grada – Živa baština dr. Vande Ekl i Crkva Sv. Vida dr. Radmile Matejčić*; i Jadranka KALOPER-BAKRAČ, *Popis glagoljskih spisa u franjevačkom samostanu na Trsatu i Otkupljena rukopisna ostavština dr. Rikarda Lenca.*

Godina II., sv. 1-2, 1995. U prvoj cjelini pod nazivom RASPRAVA I GRAĐA objavljen je rad *Zaobići Ingridstellung, riječko područje u završnici Druge sujetskog rata* dvojice povjesničara, dr. sc. Petra STRČIĆA i Antuna GIRONA. U prvome poglavlju RASPRAVA obrađeno je djelovanje 4. armije JA u dvjema operacijama: Ličko-primorskoj i Riječko-tršćanskoj. Potom slijedi poglavlje GRAĐA sa brojnim dokumentima na temelju kojih su autori obradili ovo do tada neobrađeno poglavlje riječke povijesti. Ističemo: ovaj arheografski i znanstveni, opsežan tekst objavljen je i kao posebno izdanje Društva te su autori za njega dobili Nagradu grada Rijeke. Druga cjelina, PRIKAZI, OSVRTI,

BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI započinje izvještajem Petra STRČIĆA, *Počasni doktori Sveučilišta u Rijeci, Doctores Honoris Causa – Akademik Lujo Margetić i akademik Milan Moguš i Bože Mimica o numizmatičkoj prošlosti Dalmacije*; Višnja KARKOVIĆ, *Senjski glagolski misal 1494., Časopis Dometi 2, 1993. i Izložbe u Pomorskom i povijesnom muzeju*; Diana STOLAC, *Raj duše Nikole Dešića iz 1560. godine, Brašno duhovno Nikole Hermona Riječanina i Hrvatski filološki skup u Rijeci*; Ljerka ŽIC, *Renata Sam: Zajčeva Zbirka "Novomu proljeću", Treća knjiga Zbornika Kastavštine i Ivan Matetić Ronjgov, Zbornika radova, sv. IV., Rijeka 1995.*; Darinko MUNIĆ, *Izvori za srednjovjekovnu povijest Rijeke, Istre i kvarnerskih otoka*; Vesna MUNIĆ, *Boris Vižintin "Josip Moretti Zajc"*; Snježana HOZJAN, *Zlatko Vince o Dragutinu Parčiću kao leksikografu*; Manon GIRON, *225 godina osnovnog školstva u Kastvu*; Antun GIRON, *Novi prilozi povijesti grada Rijeke, Prvi svezak Bakarškog zbornika i Korijeni vremena prošlog*; Josip MILIČEVIĆ, *Narodni život i običaji otoka Krka, knj. 1 i 2, Krčki zbornik, sv. 32 i 33, Posebno izdanje, sv. 26 i 27, Povijesno društvo otoka Krka*; Lada BADURINA, *Fluminensia 1/1995, Liburnijske teme 7 i Riječki filološki dani 1994*; Višnja VIŠNJIĆ-KARKOVIĆ, *Izložbe u Pomorskom i povijesnom muzeju*; Ljubomir PETROVIĆ, *Redovna skupština Povijesnog društva Rijeke.*

Godina III., sv. 1., 1996-1997. Uredništvo je objavilo prvi dio veoma značajne rasprave *Numizmatička povijest Rijeke*, numizmatičara i kulturnog djelatnika Bože MIMICE, profesora u Rijeci. Prvi

puta na jednome mjestu dan je prikaz kovanog i papirnato novca koji je kolao na području današnje Rijeke. Imenima vladara uz svaku kovanicu, autor donosi povijesni kontekst što, svakako, djelo čini razumljivijim te interesantnijim.

Godina III., sv. 2., 1996-1997. Objavljen je drugi dio knjige *Numizmatička povijest Rijeke*, spomenute u 1. sv. za ovu godinu. Treba reći da su obje cjeline potom objavljene kao knjiga, za koju je 1997. god. Mimica dobio Nagradu grada Rijeke. Cjelina OSVRTI, BILJEŠKE ovog puta donosi čak 59 referenci autora dr. sc. Petra STRČIĆA, mr. sc. Darinka MUNIĆA, dr. sc. Bosiljke JANJATOVIĆ, mr. sc. Vesne MUNIĆ te dr. sc. Ivana MIRNIKA.

Godina IV., sv. 1-2, 1998.-1999. U rubrici RASPRAVE I ČLANCI prvi je po redu rad prof. dr. sc. Ivana KAMPUŠA, *Pristup Luje Margetića proučavanju Vinodolskog zakonika*. Margetić je plodan istraživač jednog od naših najznačajnijih povijesnih spomenika pisanim glagoljicom na hrvatskom jeziku koji se odnosi na devet kvarnersko – primorskih općina. Kampuš se bavi kritičkim prikazom stajališta koje je Margetić iznio u knjizi *Vinodolski zakon*, (Rijeka, 1998.). Mr. sc. Vesna MUNIĆ autorica je članka *Julije Klović – hrvatski minijaturist svjetskog glasa*, posvećenog 500-toj obljetnici njegova rođenja. Prvi dio posvećen je prikazu života toga Vinodolca, a drugi njegovim iluminacijama koje su mu priskrbile nadimak "Michelangelo minijature". Slijedi rad dr. sc. Bosiljke JANJATOVIĆ, *Josip pl. Bunjevac u Rijeci (31. kolovoza 1848.) te ponovno uključivanje Rijeke u*

Bansku Hrvatsku; autorica se pozabavila dolaskom podžupana Zagrebačke županije, člana Hrvatskog sabora i Narodne stranke Josipa Bunjevca u Rijeku 1848. te političkom situacijom koja je rezultat suprotstavljenosti hrvatskih i mađarskih interesa u Rijeci. O listu pokrenutom od strane hrvatskih preporoditelja, koji je, krajem preporodnog razdoblja u Istri, izlazio u Voloskom i Opatiji, pisala je prof. dr. sc. Mirjana STRČIĆ u članku *Vološćansko – opatijski "Narodni list" 1900-1904*. Dr. sc. Mihael SOBOLJEVSKI rad pod naslovom *Egzodus Hrvata iz Rijeke u vrijeme D'Annunzijeve vladavine (rujan 1919.-siječanj 1921.)* posvetio je položaju Rijeke neposredno nakon propasti Austro-Ugarske, samovlasti poete-diktatora čija je posljedica bio egzodus Hrvata iz Rijeke. *Učiteljska škola u Krku 1946/47.* naslov je članka mr. sc. Manon GIRON; škola je djelovala je od 16.IX.1946. do 1947. godine, kada je preseljena u Rijeku. Dr. sc. Petar STRČIĆ, u *Slovenski prilozi proučavanju Pariškog mirovnog ugovora 1947. i sjedinjenja slovenskih i hrvatskih područja s maticama zemljama Slovenijom i Hrvatskom*, daje prikaz znanstvenog dijela manifestacija koje su se u Republici Sloveniji održale prigodom 50.-te obljetnice Pariškog mirovnog ugovora 1947. godine. Akademik Vladimir IBLER autor je članka *Državna granica na moru između Republike Hrvatske i Republike Slovenije* u kojem raspravlja o tome osjetljivome problemu u odnosima između dviju država te o odredbama međunarodnog javnog prava koje se odnose na to pitanje. Slijedi odjeljak PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI: Darinko

MUNIĆ, E. *Paščenko, o najstarijim vezama Hrvata i Ukrajine (1999.)*, *Mono-grafija B. Kureta i S. Žitka o zastavama kulturno – prosvjetnih društava, Simboli i znaci nacionalne, društvene i kulturološke osobnosti pučanstva Trsta i Istre pred Prvi svjetski rat (1999.)* i *Kaštel Baška i njegovo područje Mauricija Magašića (1999.)*; Marta JAŠO, *Lujo Margetić, O Bašćanskoj ploči i Mirjana i Petar Strčić, Život i djelo dr. Ivana Črncića (1830.-1987.)*, *Krk-Dobrinj*, 1997.; Lujo MARGETIĆ, *Darinko Munić, Kastav u srednjem vijeku, II. dopunjeno izdanje, Rijeka, 1998.*; Snježana MARČEC, *Čitaonički i književni pokret u Hrvatskoj u XIX. i XX. stoljeću. Zbornik radova sa znanstvenog skupa, Pazin 15. studenoga 1993.*, Pula 1996. i *Pazin u drugoj polovici XIX. st. i u početku XX. stoljeća. Znanstveni skup u povodu 100. obljetnice Hrvatske čitaonice u Pazinu (14. XI. 1997.)*; Petar STRČIĆ, *Ivan Erceg, Jozefinski kataristar Grada Rijeke i njegove uže okolice (1785./187.)*, Zagreb, 1998.; Ivo Kovačić, *Branili su Hrvatsku. Primorci i Gorani u hrvatskom narodnom pokretu 1903./4.*, Rijeka, 1997. i *Alica Wertheimer – Baletić o stanovništvu i njegovu razvoju (1999.)*; Vesna MUNIĆ, *Cassasovi likovni zapisi primorske Hrvatske*; Ljubomir PETROVIĆ, *Izvještaj o radu Povijesnog društva 1995.-1999.*

Godina V., sv. 1.-2., 2000. Prvi dio sveska rezultat je stručnoga skupa *Zločin u Drugome svjetskom ratu*, održanom u Rijeci, 9. studenog 1999. Referatima prethodi pozdravna riječ koju je uputio akademik Petar STRČIĆ te *Pozdravno slovo stručnom skupu "Zločin u Drugome svjetskom ratu"* riječkog gradonačelnika

Slavka LINIĆA. Prvo po redu izlaganje je prof. dr. sc. Vladimira Đure DEGA-NA, *Suđenje u Nürnbergu 1945.-1946.*; pored osvrta na danas postojeća suđenja za ratne zločine, autor je prikazao način rada suda te izložio njegove temeljne principe. Dr. sc. Mihael SOBOLEVSKI, *Zločini četničkog pokreta u Hrvatskoj u Drugome svjetskom ratu*, daje pregled razvitka udruženja do i u vrijeme Drugoga svjetskog rata te izlaže temelje četničke ideologije. *Jasenovac i ratni zločini* naslov je opsežnog rada akademika Petra STRČIĆA, o najpoznatijem koncentracijskom logoru nastalom za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske. Ivan KOVAČIĆ, *Pitanje broja umrlih zatočenika u koncentracijskom logoru Kampor Kraljevine Italije na otoku Rabu (1942.-1943.)*, bavi se logorom nastalim u srpnju 1942. god. kroz kojeg je prošlo oko 15000 zatočenika. Poglavlje RASPRAVE I ČLANCI otvara rad mr. sc. Vesne MUNIĆ, *Rijeka u Rimsko doba*. Autorica se pozabavila prikazom najstarijih tragova povijesti antičke Rijeke – Tarsatike koja je u to doba bila aktivni sudionik zbivanja na području Kvarnera i obližnje Istre. Prilog dr. sc. Lovorke ČORALIĆ, *Oporuke krčkih iseljenika u mletačkom Državnom arhivu (XV.-XVII. st.)*, donosi 24 dokumenata - posljednjih volja krčkih iseljenika u Veneciji. Ivan BARBARIĆ objavio je viđenje životnog puta i djelovanja našeg u svjetskim razmjerima glasovitoga minijaturiste i kulturnog djelatnika: *Juraj Julije Klović Croata (1498.-1578), Prilog proučavanju života i djela*. O Lavalu Nugentu, članu jedne od najistaknutijih novijih hrvatskih aristokratskih obitelji,

piše Igor ŽIC, *Jedan tiskani malo poznati dokument iz nekadašnjeg arhiva obitelji Nugent*; u prilogu je i objavljena preslika tog dokumenta. *Dva pisma Josipa Bunjevca banu Jelačiću o Rijeci (31. kolovoza 1848.)*, u kojem Bunjevac opisuje situaciju i akcije oko ulaska u Rijeku – ona se tada ponovno našla pod upravom Banske Hrvatske - pronašla je i obradila dr. sc. Bosiljka JANJATOVIĆ. Blok PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI započinje prikazom mr. sc. Vesne MUNIĆ, *Rimsko vladanje u Istri i Liburniji i Stranče – Gorica starohrvatska nekropola*; Slijede: Petar STRČIĆ, *Pristup Franje Šanjeka proučavanju Latinske paleografije hrvatskoga srednjovjekovlja*, Ivan Barbarić, *Knez minijature*, Juraj Julije Klović Croata 1498.-1578., *Općina Vinodolska – ICR, Bribir – Rijeka, 2000*, *Iseljenici Istre i Kvarnerskih otoka u knjigama Antona Bozanića i 30. obljetnica Povijesnog društva otoka Krka. Dijelovi uvodne riječi na svečanosti, otok Košljun, 25. rujna 1999.*; Darinko MUNIĆ, *Riječki izvori i vodotoci Nikole Stražičića, Slovenija na vojnom zemljovidu iz druge polovice XVIII. stoljeća*, *Kronologija suvremene događajnice Općine Viškovo te Nekad i sad Ivana Grohovca Riječanina*; Tea PERINČIĆ, *Zbornik Društva za povijesnicu Klana (Katedre Čakavskog sabora), sv. 1.-4., Klana, 1995.-1998.*

Godina VI., sv. 1., 2001. Prvu rubriku, UZ 80. OBLJETNICU ROĐENJA AKADEMIKA LUJE MARGETIĆA, otvara uradak samoga slavjenika: *Primarna funkcija Bašćanske ploče*. Margetić iznosi dokaze kako Bašćanska ploča, nastala prema njegovom mišljenju koncem XI. ili početkom XII. stoljeća, u

svojoj primarnoj funkciji nije mogla biti plutej septuma, nego je trebala poslužiti kao ukras pročelja stare crkve. Doc. dr. sc. Anamari PETRANOVIĆ, *Rimsko pravo u djelu akademika Luje Margetića*, dala je pregled pravnih romanističkih Margetićevih studija, povezanih s glavnim komponentama geneze hrvatskog prava. *Liburnija i Vinodol u djelu akademika Luje Margetića* članak je mr. sc. Darinka MUNIĆA; uz pravno-povijesne elemente srednjovjekovnog razdoblja od V. do XVI. stoljeća, Munić je prikazao i Margetićevo proučavanje svih pora srednjovjekovne liburnijske svakodnevice. Prof. dr. sc. Miroslav BERTOŠA, *Istra u djelu akademika Luje Margetića*, istakao je njegovo interdisciplinarno i multidisciplinarno analitičko usmjerenje pored osnovnoga, pravnog, što ga svrstava u sam vrh ne samo domaćih, već i stranih znanstvenika; Margetić je dao više od pedeset radova i desetak knjiga vezanih uz područje Istre od antike do XVIII. stoljeća. U slijedećoj rubrici, RASPRAVE I ČLANCI, nalazi se opsežna rasprava akademika Petra STRČIĆA, *Prilog o porijeklu Frankopana/Frankopana*. Prof. Strčić razmatra njihova imena do XV. stoljeća, u kojem ti veoma moćni knezovi odlučuju svoje podrijetlo i pravno vezati uz rimsku obitelj Frangepani/Frangipani čiji korijeni sežu u antiku. Dr. sc. Franjo GLAVINA, *Krčki biskup Ivan Šintić u Dubrovniku i na Pelješcu 1810. i 1822. godine*, donosi obavijesti o prvome ordinariju udružene Krčke, Osorske i Rapske biskupije, o kupljenim dobrima od dijela pripadnika obitelji Gundulić iz Dubrovnika te o količini sredstava koje je Šintić pri tome

utrošio. Rubrika PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI započinje ocjenom Roberta KURELIĆA, *Pristup L. Margetića odnosu Hrvatska – Crkva u srednjem vijeku*. Slijede: Petar STRČIĆ, *Artefakti, Prilozi/lizvori za historiju Srba u Hrvatskoj, SKD "Prosvjeta" Pododbor Rijeka, IV.-V., 3, Rijeka 2000.* i Žarko Muljačić: *Das dalmatinische Studien zu einer untergegangenen Sprache, Köln-Wien, 2000.*; Marino MANIN, *Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa: Talijanska uprava na hrvatskom prostoru i egzodus Hrvata (1918.-1943.)*, Zagreb, 2001., str. 824; Bosiljka JANJATOVIĆ, *Josip Neustädter, Ban Jelačić i događaji u Hrvatskoj godine 1848., 2. sv., knj.1.-4., Zagreb, 1998.* i *Hrvatska 1848. i 1849. Zbornik radova, Zagreb, 2001.*; Vesna MUNIĆ, *Krk – glavni grad zlatnoga otoka, Zbornik Kastavštine, knj. IX., Kastav, 2001.* i *Zbornik Sveti Vid, sv. VI., Rijeka, 2001.*; Darinko MUNIĆ, *Još jednom o Košljunu i Još jedno stoljeće javnoga zdravlja;*

Godina VI., sv. 2., 2001. Na prvim stranicama objavljen je govor riječkog gradonačelnika mr. sc. Vojka OBERSNELA, 10. prosinac 1991. – *JNA napušta Rijeku*, na svečanoj akademiji prigodom desete obljetnice tog značajnog događaja. Akademik Lujo MARGETIĆ u članku *Još o ...cinus dinii (cil III. 14579)* iznosi svoju interpretaciju sadržaja natpisa iz Ravne, davši i pregled do tada iznesenih argumenata o spomenutom natpisu. Katica TADIĆ posvetila je članak *Riječko pitanje u Bosansko – hercegovačkom tisku 1919. godine* komentarima problema pripadnosti Rijeke nakon raspada Austro – Ugarske u

dnevnom tisku BiH. Veoma zanimljiv članak autora prof. dr. sc. Ive ŽUVELE, *Konceptija dugoročnog razvoja Grada Rijeke (1998.-2015.)* donosi, pored ocjene dosadašnjeg razvoja riječkog područja, uz ekonomske, ekološke i urbanističke ciljeve, i temeljne probleme, ograničenja i predviđanja budućeg riječkog razvoja; autor donosi i nekoliko tabličnih prikaza prognoziranih vrijednosti. Na kraju ove rubrike nalazi se i govor ravnatelja i jednog od osnivača Centara za povijesna istraživanja Talijanske unije za Istru i Rijeku u Rovinju, Giovannia RADOSSIJA, prigodom proslave 30-godišnjice tog društva održane 6. studenoga 1999. U rubrici PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI: akademik Hodimir SIROTKOVIĆ, *Gordan Družić, Kriza Hrvatskoga gospodarstva i ekonomska politika, Zagreb, 2001.*; Petar STRČIĆ, *Tendencije u razvoju financijske aktivnosti države. Znanstveni skup povodom 100. obljetnice tiskanja knjige Stjepana Posilovića "Financijska znanost" - zbornik radova, Zagreb, 2000.*, *Mladenka Hammer i Julijano Sokolić: dvije bibliografije. Bibliografija pazinskog memorijala, sv. X.-XX.*; *Prilozi za bibliografiju otočne skupine Cres – Lošinj i Stalni znanstveni skup "SV. Vid". Sažeci referata, sv. 1.-7./1993.-1999.*, *bibliografski uvez, Grad Rijeka, Rijeka, 1999.*; Boris PETKOVIĆ, *Gradski muzej Bakar – jučer i danas*; Bosiljka JANJATOVIĆ, *Historijski zbornik o 1848./49. godini, Zagreb, 1998.*; Darinko MUNIĆ, *Čakavci u Ronjgima – Pul Matetićevega ognjišća*; *Novi čakavski rječnik; 900 godina Bašćanske ploče, Baška 2000.*, *Statutum Terrae Fluminis anno MDXXX*; *Edit – ICR, Rijeka – Fiu-*

me, 2001. i *Mit i antimit Venecije*; Vesna MUNIĆ, *Darinko Munić: Jedno stoljeće kastavske "Istarske vile", Kastav, 2001.*, 80 str. i slik. *Prilozi*; i *Glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova Rijeka 1820-2000.*, *Rijeka, 2001.*; Ozren KOSANOVIĆ, *Igor Žic: Riječka gostoljubivost: hoteli, restorani, gostionice, kavane, kupališta, Rijeka, 2000.*, i *Matko Mandić.*

Godina VII., sv. 1.-2., 2002. U prvom dijelu posvećenom 50. obljetnici Povijesnog društva Rijeka se nalazi članak Ljubomira PETROVIĆA, *Pedeset godina Povijesnoga društva Rijeka*. U kratkim crtama autor govori o svečanostima te znanstveno – stručnom skupu posvećenima toj obljetnici. Slijedi pozdravni govor riječkog gradonačelnika mr. sc. Vojka OBERSNELA, *U povodu 50. obljetnice povijesnoga društva Rijeke i dodjele zlatne plakete "Grb Grada Rijeke"* koja je 2002. pripala Povijesnom društvu Rijeka za izniman znanstveni doprinos izučavanju povijesti Rijeke, Istre i Hrvatskog Primorja. Predsjednik Društva akademik Petar STRČIĆ autor je članka *Historiografija Rijeke i riječkoga područja (Prilog za nacrt sinteze)*. U članku *Osnivanje Povijesnog društva Hrvatske – podružnice u Rijeci i njezino značenje*, dr. sc. Mihael SOBOLEVSKI iznosi rezultate istraživanja građe o osnivanju Povijesnog društva Hrvatske – Podružnica Rijeka, danas Povijesnog društva Rijeka, koje je dalo značajan prilog pretvaranju Rijeke u značajno središte humanističke znanstvene djelatnosti. Mr. sc. Darinko MUNIĆ, *Počeci izdavačke djelatnosti Povijesnog društva Rijeka*, progovara o počecima izdavačke djelatnosti kao jedne od glavnih zadaća Društva te o izdavanju

znanstvene periodike "Jadranski zbornik" 1956. godine kojeg je počeo uređivati dr. sc. V. Bratulić. Doc. dr. sc. Anamari PETRANOVIĆ, *Prof. dr. sc. Ivan Beuc – prvi predsjednik Povijesnog društva Rijeke*, dala je sažeti profil uvaženog znanstvenika, tadašnjeg direktora Državnog arhiva u Rijeci, profesora zagrebačkog Pravnog fakulteta, a upustila se i u analizu rezultata njegova znanstvenog opusa. Radmilom Matejčić, arheologinjom i povjesničarkom umjetnosti, doktoricom znanosti i redovnom profesoricom Sveučilišta u Rijeci pozabavila se prof. dr. sc. Nina KUDIŠ-BURIĆ u članku *Radmila Matejčić istraživač i promotor riječke barokne spomeničke baštine*. Zatim, *Sedam dokumenata o osnivanju Povijesnog društva Rijeke 1952. godine* naslov je uratka Ljubomira PETROVIĆA i dr. sc. Mihaela SOBOLEVSKOG; sadržaji govore o osnutku Društva, ali i o stanju dotadašnje historiografije o Rijeci i riječkom području. Rubrika RASPRAVE I ČLANCI donosi članak akademika Petra STRČIĆA, *Ime knezova Krčkih/Frankopana* koji se od XI. st. nazivaju prema posjedima, primjerice, knezovima Krčkim, a od XV. st. Frankopanima. Maja POLIĆ, *Prethodni izvještaj o mogućnostima prikaza nemira u riječko – bakarskom zaleđu 60-ih godina XIX. stoljeća*. Dr. sc. Ljubinka TOŠEVA-KARPOWICZ obradila je *Statut slobodnog grada Rijeke i kotara iz 1972. godine*, kojim Rijeka, pretvorena u glavno Budimpeštansko pomorsko – trgovačko – industrijsko središte, postaje gotovo "zatvorena" trgovačka država u interesu mađarskog kapitala. Naposljetku, odjeljak PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI, donosi: Petar STRČIĆ,

Hommage Mirjani Gross, Dr. Eduard Čalić izabran za dopisnoga člana HAZU, Lujo Margetić, Statutum terrae Fluminis anno MDXXX, Zlatko Herkov, Statut grada Rijeke iz godine 1530, i Silvino Gigante, Statuti concessi al Comune di Fiume da Ferdinando I nel MDXXX, Edit – ICR, Rijeka – Fiume, 200., 387 str.; Robert KURELIĆ, Pedeseta obljetnica Historijske čitanke za hrvatsku povijest Jaroslava Šidaka; Sanja HOLJEVAC, Rječnik moliškohrvatskoga govora Kruča – Walter Breu, Giovanni Piccoli con la collaborazione di Snježana Marčec: Dizionario croato molisano di Acquaviva Collecroce, Campobasso, 2000.; Rastko SCHWALBA, Riječka luka – povijest, izgradnja, promet; Markus LEIDECK, Sadašnje stanje Frankopanske kule u Ogulinu.

Godina VIII., sv. 1., 2003. Poglavlje pod naslovom *Povijest crkve* otvara članak akademika Franje ŠANJEKA, *Pape i Hrvati*; govori o vezama Hrvata i Svete Stolice, od prvih početaka u VI. st. do recentnih dana. *Kratki prilog nacrtu sinteze riječke nadbiskupijel/metropolije* dao je akademik Petar STRČIĆ, istaknuvši osobitu vrijednost znanstvene, kulturne, prosvjetne, umjetničke baštine Katoličke crkve na području primorske crkvene pokrajine. Dr. sc. Vesna MUNIĆ, *Graditeljski ansambl crkve – tvrđave Sv. Jurja Mučenika u Brseču*, upozna je nas sa temeljima izgradnje brsečke župne crkve Sv. Jurja Mučenika te arhitektonskim preinakama kojima je tijekom stoljeća crkva bila izložena. Akademik Petar STRČIĆ, *Prilog o znanstvenome djelu Franje Emanuela Hoška o franjevačkoj prošlosti u Hrvatskoj*, predstavlja nam istaknutoga crkvenog povjesničara i

sveučilišnog profesora, vjeroučitelja i župnika. Poglavlje RASPRAVE I ČLANCI započinje člankom *Supilova politika u Rijeci (1900.-1914.)*, s izborom osnovne literature, čiji autor, akademik Petar STRČIĆ, pokazuje Supilovo uspješno oživljavanje hrvatskog političkog pokreta u Rijeci te postavljanje temelja modernom hrvatskom novinarstvu, preko "Riečkoga Novoga Lista". Anton SAMSA, "Riječki" *Novi list o diplomatskoj borbi za razgraničenje Italije i Jugoslavije poslije II. svjetskog rata*, donosi pregled političkih akcija i borbe Italije i Jugoslavije oko pitanja zapadnih hrvatskih i slovenskih granica koje je začeto talijanskim iredentizmom u XIX. stoljeću. Kao prilog člancima uvršteno je nekoliko fotografija u boji. Rubrika PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI sastoji se od napisa: Darinko MUNIĆ, *Franjo Šanjek: Bosansko-humski krstjani u povijesnim vrelima (13.-15.) Barbat, Zagreb 2003.*, i *Rijeka na povijesnim fotografijama Miljenka Smokvine, naklada Dušević-Kršovnik d.o.o., Rijeka, 2003. 214 str.*; Marta JAŠO, *Irvin Lukežić: Knjiga brašćine Sv. Marije Tepačke u Grobniku, Katedra Čakavskoga sabora Grobnišćine, Rijeka 2002*, i *Josip Leonard Tandarić i hrvatskoglagoljska liturgijska književnost*; Irvin LUKEŽIĆ, *Franjevačka bogoslovna škola na Trsatu, Franjo Emanuel Hoško, Franjevačke visoke škole u kontinentalnoj Hrvatskoj, Analecta Croatica christiana, sv. 35., Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2002.*; Ljubomir PETROVIĆ, *Znanstveno-stručni skup Povijesnog društva Rijeka o znanstvenom djelu dr. sc. Franje Emanuela Hoška (Rijeka, 11. listopada 2002.)*; Marino

MANIN, *Elvis Orbanić, Katedra Svetog Nicefora. Povijesna skica Pićanske biskupije, "Josip Turčinović" d.o.o., Pazin, 2002., 72 str.*; Andrea ROKNIĆ, *Stjepan Katulić, Opatija: Sakralno-povijesni i turistički vodič, Župni ured Navještenja Blažene Djevice Marije, Opatija, 1994, 124 str.*; Aleksandar VUKIĆ, *Novi list 1900.-2000., Miroslav Bajzek, Dražen Herljević, Milorad Kovačević, Petar Strčić, Neven Šantić, Adamić: Novi list, Rijeka, 1999., 220 str.*; Petar STRČIĆ, *Stotinjak knjiga i zbornika o povijesti kršćanstva u Istri, Kvarnerskome primorju i Gorskome kotaru (1990.-2003.)*.

Godina VIII., sv. 2., 2003. U ovom broju Uredništvo je odlučilo objaviti referate – dopunjene za tiskanje - sa znanstvenog skupa pod nazivom *Rijeka u razdoblju Gabriela D'Annunzia*, održanog 4. ožujka 2003. Tako akademik Petar STRČIĆ, *D'Annunzio danas*, donosi povijesni okvir u kojem se "danuncijada" odigravala, a koja je u hrvatskoj književnosti i historiografiji shvaćena na posve pogrešan način. Akademik Nedjeljko FABRIO, *Talijanska književnička danuncijada*, donosi prikaz atmosfere i političkih prilika koje su iznjedrile danuncijadu, čiji će razvoj slikovito predstaviti u tri faze. Slijedi rad (na slovenskom jeziku) prof. dr. sc. Igora GRDINE, *Recepcija D'Annunzia pri Slovencih*, u kojem autor izlaže odnos slovenske visoke politike, vrha književnosti i uopće stanovništva prema književnom stvaralaštvu i političkim potezima D'Annunzia. *Egzodus Hrvata iz Rijeke u vrijeme D'Annunzijeve vladavine (rujan 1919.-siječanj 1921.)* tema je referata dr. sc. Mihaela SOBOLEVSKOG; podaci

se temelje na onodobnim popisima istjeranih. Mr. sc. Wiliam KLINGER, *Danuncijsvo poimanje države i "Karta talijanskog namjesništva Kvarnera"*, pozabavio se D'Annunzijevom Cartom del Carnaro, "ustavom" objavljenim u jesen 1920. godine; autor je prikazao njegov utjecaj na razvoj kasnije političke povijesti Europe. Dr. sc. Ljubinka TOŠEVA-KARPOWICZ, *Političke metafore u D'Annunzijevim govorima u Rijeci (12. IX.1919 - 18.I.1921)*, obradila je ukupno 92 govora koliko ih je D'Annunzio održao u tadašnjoj Rijeci ističući njegovu poznatu političku metaforu "Rijeka-grad-država". Ovaj blok završava člankom na talijanskom jeziku autorice Dorotee PLEŠE pod naslovom *A colloquio con Petar Strčić della Società per la storia di Fiume, Presto un convegno su Gabriele D'Annunzio*. Treba reći kako su među malo prije spomenute članke uvrštene karte i fotografije u boji parodijskog sadržaja. Blok RASPRAVE I ČLANCI započinje člankom *Rijeka u doba bana Josipa Jelačića (1848.-1859.)* dr. sc. Vesne MUNIĆ. Autorica je prikazala političke, potom i kulturne aspekte riječkog života od sjedinjenja tadašnje Rijeke s Banskom Hrvatskom do smrti bana Jelačića. Maja POLIĆ, *Grada o napadu na hrvatsku gimnaziju u Rijeci 12. lipnja 1867. godine*, obradila je 10 izvora o događajima uoči sklapanja Hrvatsko-ugarske nagodbe. Dr. sc. Ljubinka TOŠEVA-KARPOWICZ obradila je *Statut slobodnog grada Rijeke i kotara iz 1872. godine*, posljedica čega je Rijeka postala gotovo "zatvorena trgovačka država" u interesu mađarskog liberalnog kapitalizma. Snježana MARČEC i akademik Petar STRČIĆ dali

su *Pregled povijesti sela Kras na o. Krku*, sela u dobrinjskome, sjeveroistočnom dijelu o. Krka koje se prvi put spominje 1230. godine. Slijedi cjelina PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI: Petar STRČIĆ, *Anna Maria Fiorentina: Krk splendissima civitas curictarum, Krk, 2002.*, Nikola Anić: *Narodnooslobodilačka vojska Hrvatske (1941.-1945.)*, doktorska radnja, 2002., i Ante Cukrov: *Između obrazovanja i denacionalizacij. Lega nazionale i njezine škole u Istri krajem XIX. i početkom XX. stoljeća. Pula, 2002.*; Darinko MUNIĆ, *Groffe Andeško – Meranski. Prispjevki k zgodovni Evrope v visokem srednjem veku – Die Andechs – Meranier. Beitrage zur Geschichte Europas im Hochmittelalter. Kamnik, 2001.*, dvostupačno, str. 258, *Senjski zbornik*, god. 28. *Senj*, 2001., *Vjesnik Istarskog arhiva*, svezak 6.-7., *Državni arhiv Pazin*, Pazin, prosinca 2001., *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, svezak XLI-XLII. Rijeka, prosinac 2000., 518 str. i *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, svezak XLIII-XLIV. Rijeka, 2002., str. 426; Sanja HOLJEVAC, *Rječnik moliškohrvatskoga govora Mundimitra*, Agostina Piccoli – Antonio Sammartino: *Dizionario dell'idioma croato-molisano di Montemitro – Rječnik moliškohrvatskoga govora Mundimitra. Sastavljanje i priređivanje fonološkoga i hrvatskoga dijela Snježana Marčec – Mira Menac-Mihalić, Fondazione "Agostina Piccoli" - Matica Hrvatska, Montemitro – Zagreb 2000.*; Ozren KOSANOVIĆ, *Zbornici Kastavštine, Kastav, br.I./1978. – X./2002*; Marin RONČEVIĆ, *Mirjana Gross: Suvremena historiografija. Korjeni, postignuća, trajanja, Zagreb, 1996.*; Ljubinka TOŠEVA-KARPOWICZ,

Luigi Emilio Longo: L'esercito italiano e la questione Fiumana (1918-1921), Stato maggiore esercito, Ufficio storico, Roma, 1996, 640 str.; Milica KACIN-WOHINZ, Delo slovensko – italijanske zgodovinsko-kulturne komisije: slovenski pogled. Znanstveni sestanek Slovensko – italijanski odnosi v zadnjih sto letih, Koper, 23. september 2002.

Godina IX., sv. 1., 2004. Rubrika RASPRAVE I ČLANCI započinje člankom *Prilog o Frankopanima svećenicima* akademika Petra STRČIČA; predstavio je do sada poznatih četvero svećenika iz obitelji knezova Krčkih. Mr. sc. Daina GLAVOČIĆ posvetila je tekst *Vrijednosti i prednosti povijesne industrijske arhitekture Rijeke* najznačajnijim objektima, poput tvornice šećera, papira itd. Izlaganje je potaknuto činjenicom da sadašnje gradske vlasti planiraju neke objekte srušiti, neke rekonstruirati i prenamijeniti; u sklopu članka nalaze se i fotografije spomenutih objekata. Prilog *Pregled literature o Ivanu Kostrenčiću* mr. sc. Ivice ZVONARA daje, uz biografiju prvog hrvatskog sveučilišnog knjižničara, i pregled literature o Kostrenčićevom djelovanju. Prof. dr. sc. Milivoj ČOP, *Riječko školstvo 1945. godine i u prvim poslijeratnim godinama* donosi, pored kratkog razvoja riječkog školstva do 1945. god. i pogled na njegovo stanje koncem i neposredno nakon II. svjetskog rata, kada se u Rijeci po prvi puta ustrojavala nova školska politika u skladu sa načelom o materinskom jeziku i ravnopravnosti njenih građana. Prilog *Arhiv župnog ureda Beli na otoku Cresu*, u bloku ARHIVSKA GRAĐA, mr. sc. Tee MAYHEW, donosi popis vrela, među ostalim, i bla-

gajničkih knjiga te knjiga upravne crkvene imovine od 1638. do 2000. godine. Autorica je rad upotpunila fotografijama snimljenima u XIX. st. u Belom. Za rubriku PRIKAZI, OSVRTI, BILJEŠKE, IZVJEŠTAJI opširno piše Ozren KOSANOVIĆ, *Prilog za ocjenu povijesti Kine u hrvatskoj historiografiji*; vrlo kritičan je Ivan MIRNIK, *Luc Orešković, Les Frangipani. Un exemple de la reputation des lignages au XVI en Europe. Cahiers Croates. Hors-serie 1, 2003.* Slijede ocjene: Petar STRČIĆ, *Matteo Martinić Beroš – u nas gotovo nepoznati hrvatski povjesničar u Čileu*, Hodimir Sirotković, *ZAVNOH. Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Hrvatske. Rasprave i dokumenti. Dom i svijet, Zagreb, 2003* i *Vlado Vujović Gavroš, Otkrivanje Italije, Beograd, Cetinje, Zagreb, 2002*; Maja POLIĆ, *Miljenko Smokvina, Riječki fotografski studio Carposio, Rijeka, 2004, Prilog gospodarskoj prošlosti Primorja, Milivoj Čop: Lovачko društvo "Srndać" Hreljin, i Željko Bartulović, Sušak 1919.-1947., Rijeka, 2004*; Darinko MUNIĆ, *Glazbena scena Sušaka i Rijeke u međuračju dvaju svjetskih ratova*; Ljubomir PETROVIĆ, *Izveštaj o radu Povijesnoga društva Rijeke 2000.-2003.*

Uredništvo *Časopisa Rijeka* polučilo je višestruki uspjeh: otkriveni su novi, brojni segmenti riječke političke, gospodarske, vojne, crkvene, umjetničke prošlosti ne samo od strane velikog broja domaćih znanstvenika, već i inozemnih, a, pored toga, održala se i visoko znanstvena i stručna razina. Takve iznimno plodonosne rezultate i dalje priželjkujemo.

Maja Polić

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

Godina LVIII
Zagreb 2005.

UDK 93/99

ISSN 0351-2193

Historijski zbornik, god. LVIII, str. 1-244, Zagreb 2005.

Izdavač

Društvo za hrvatsku povjesnicu

Redakcijski odbor

Slaven Bertoša

Mirjana Gross

Tvrtko Jakovina

Ivan Kampuš

Franko Mirošević

Ivica Prlender

Tomislav Raukar

Petar Strčić

Glavni i odgovorni urednik

Ivica Prlender

Članci i rasprave iz časopisa Historijski zbornik su referirani u publikacijama:

ABC Clio

Historical Abstracts

America: History and Life

Adresa uredništva

Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska

Časopis izlazi jednom godišnje.

Izdanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH

Grafička priprema i tisak:

Ibis-grafika, IV Ravnice 25, Zagreb